

Bot og bedring

Historien om Jens Christian
Syvertsen

Jens Christian Syvertsen

- Født 21.08.1825 på kongsberg av foreldrene gruvearbeider Anton Syvertsen og hustru Susanne Amundsdatter

- Far dør da Jens Christian kun er ett år gammel. Flytter til sin onkel Erik Syvertsen lærer på Waisenhuset som 6 år gammel.

Juristen

- 30.06.1846 Tar eksamen i jus ved Universitetet- blir Examinatus Juris
- Preliminaristene var studentene som kom inn på Universitetet uten latineksamen. Åpnet i 1815. Året 1847 ble siste året det var mulig å komme inn med preliminæreksamen.
- Hard konkurranse

Første tyveri

- Tilbake i Christiania i 1851 etter å ha jobbet som avisredaktør i Fredrikshald
- Be Stortingsmann Gustav Gjøs om hjelp.
- 5. februar 1851 innsatt i Rådstuearresten i Rådhusgata 7.
- Dømt til 10 dager vann og brød i Christiania Straffengsel fra 15.febr til 26. februar 1851.

Foto: Aakvik, Rune

Oslo Museum

Andre tyveri

- Svea Livgarde i Stockholm, Sverige, binder seg til seks år som gardist nr.21 ved G.O. von Tørnes kompani, må søke avskjed etter bare ett år.
- Ender opp tilbake i Kristiania etter noen måneder som kontorist hos Fogd Strøm i Solør.
- Blir kjent med medisinstudent Joachim Friele fra Bergen
- Dine and Dash, Stjeler en skje hos høker Gulbrand Berg i Piperviken
- Dømmes til Botsfengselet i 6 måneder 30.11.1852 til 30.03.1853

Botsfengselet

- Åpnet 5. mai 1851, bygget etter Filadelfiasystemet
- Straffen redusert fra 6 til 4 måneder
- Den perfekte fange
- Løslatt 30.mars 1830, avtale med Botsfengselet og «Foreningen for Løsladte» skaffet Jens Christian et «simpelt med anstændigt» losji.

Foto: Widerøes Flyveselskap / Helge Skappel

Oslo byarkiv

Første gangs betleri

- Avtalen om å komme seg langt nok vekk fra Kristiania

Da undertegnede vover at henvende sig til ? med Bøn om en lille Hjælp til min forestaaende Reise skeer det i Haab at denne min Bøn i allefald tilgives. Jeg er Exam jur, men er blevet straffet, og Enhver vil derfor vistnok indsee, at jeg ønsker at kunne forlade mit fædreland. Foreningen for løsladte forbrydere have lovet mig, naar jeg kommer til landets Grændse at hjælpe mig og til at opnaae dette Maal er det jeg ? at henvende mig til de mænd, der have Evne og Villie til at hjælpe et her i landet mer end ulykkeligt menneske. Jeg har Intet at gribe til og Forbryder vil jeg ikke blive naa end jeg har været.-

Jeg henvender mig til menneskeheden, og reiser saasnart jeg har samlet en lille sum, som kunde være tilstrækkeligt til Indkjøb af nogle klædningstykke og til min Reise til Fredrikshald.

I alle fald beder jeg Enhver om Tilgivelse for min Bøn.

Ærbødigst
Chr. Sivertsen

5
 105/54.1

min vens begjærde om at sammene jeg til
 med min ven en lille Gælt til min forfætters Rist
 skaar det i det Haab at min ven min Rist rallefald til
 gænes. Jeg er ogsaa jys, men er blevet frægt, og forsvær
 mit for mig selv indfødt, at jeg vil for at kunne forlade
 mit Land. I denne for lovløst Lovlydne som
 lovet mig, naar jeg kommer til Landets Gænder, at Gænder
 mig og til at vognen det Haab at det jeg om at
 sammene mig til de lovet, det Gænder og til det
 det at Gænder at jeg i Landet naar det indlydende mig.
 og det: Jeg har Lovet at gæder til og at gæder mig.
 jeg ikke blevet min, men jeg har været.

den 1. Februar 1870
 Christian

Jeg sammene mig til min vens for, og vil for
 sammene jeg har sammene min lille ven, som min
 min indlydende til Lovlydne af nogle indlydende
 og til min Rist til Frederiksborg.

Tallet Leds betes jeg Leds om at gæder for
 min Rist.

De bedste

Ch. Evertsen

A. N. Hansen	15	A. N. Hansen	18
Blabom	1	Blabom	1
H. T.	90	H. T.	1
P. Kjøffe	1	P. Kjøffe	1
H. L.	1	H. L.	1

Dømt til tvangsarbeid på Mangelsgården

- Forsøkte å anke dommen til Høyesterett for å få den omgjort til vann og brød.
- Innsettelse på Mangelsgården 5. august 1853
- To måneders tvangsarbeid

Andre gangs betleri

- Kommer ut i oktober, reiser til Drammen

- 4. 1.1854 arrestert for tigging i Drammen

- Kampen for å ikke komme på Mangelsgården

«At Ens Fødested skal have en saa stor Indflydelse paa Straffen for lige Forbrydelse er vel ogsaa hidtil ukjent i vor Lovgivning, i allefald i den senere Tid;»

Her er Arbeidstiden 11 Timer fraregnet 2 Timer, der skulde betragtes som Hviletimer. Det Arbeide, som udføres, er naturligviis forskjellig, men at der gives Arbeide, der ere høist anstrengende, exp. Steenpukning, 9 tønder om Ugen, Nødehaarsspinding efter Tagt, der for Mange er uoverkommelig, og blot leder til Prygl for de Stakler?, somme det er paalagt er vist.

Som bekjendt ere Mangelsgaardens ulykkelige Fanger paalagte Gadefeining, Veiearbeide og ?? lignende Arbeider, der visselig i høi Grad maa betale Enhver, der har en Smule Skamfuldhedsfølelse for sig. Straffeanstalterne beholde dog sine Fanger inde, hvor de iallefald ere skjulte under deres straffetid, men Arbeidsanstalten vise dem frem.

Kunde jeg indsee, at der kunde være nogensomhelst udsigt til at jeg med en saadan Straf kunde blive et bedre Menneske, vilde jeg ikke have sat Pen opaa Papiret i denne Sag, men da jeg føler at en saadan Straf vilde aldeles knuse mig for mit hele Liv,

Tredje tyveri

- Klær fra et rom i Akers Sparebank
- Dømt til fire års fengsel
- redusert til to år og åtte måneder i Botsfengselet.
- «En yderst svag og villieløs Character uden Spor af Selvstændighed. Der er intet Haab om at han vil kunne reise sig» - Forstander Norum

Foto: Widerøes Flyveselskap / Helge Skappel

Oslo byarkiv

Fjerde tyveri

- Våknet et større alvor?
- Nye venner: Jonas Torstensen
- Klestyveri i Nedre Slottsgate 1
- Åtte år straffarbeid på Akershusfestning

Foto: Friis, Hans Wingaard

Oslo Museum

Arbeidsfør

- Benådet av kongen etter seks år mot at han skulle utvandre til Amerika
- to år med å forsøke å skaffe penger

12.Januar 1866 innsatt på Mangelsgården etter fattiglovens paragraf 57:

Arbeidsføre fattige der det var mulig skulle få understøttelse i form av betaling for arbeid utført i fattighus eller tvangsarbeidshus.

- Slet med hukommelsen og Delirium tremens: Anfallene kom etter han brått ble tvunget til å slutte å drikke. Først ble han irritabel, sov dårlig, ble rastløs, fikk mareritt og angst. Deretter fikk han illusjoner og hallusinasjoner som kunne bli så virkelige at han fikk panikkanfall. Vurdert som arbeidsfør av fattigvesenet

Femte tyveri

- Arrestert 21.2.1866, forsøk på tyveri fra Stortingsmenn

Det er virkelig med Gru jeg paabegynder mit Forsvar i denne Sag. Der hviler noget Dunkelt og Ufatteligt for mig over samme; som jeg ikke kan finde ud af. Det staar for mig som om jeg denne Gang skal bære Straffen for min Drukkenskab; som om denne Last vil samle isammen Alt under Eet. Og bringe mig i en Straf, som jeg hvis Drukkenskab havde eget Kapitel i Kriminalloven nok havde fortjent. Thi det er saa vist som at jeg sætter Pen paa Papiret, at jeg ikke er mig bevidst at have begaaet eller at have været delagtig i den Tyvsforbrydelse for hvilken Underretten har idømt mig 10-ti-Aars Strafarbeide.

Foto: Frills, Hans Wingaard

Oslo Museum

Forbryterportrettet

<https://digitaltmuseum.no/021017282200/jens-christian-sivertsen>

<https://digitaltmuseum.no/021017282151/jonas-fredrik-torstensen>

Jens Christian dør på Akershus festning 20. mai 1871

